

Epistola fris gerson ordis celestinoꝝ c.

Propter eū natale solū linquēs peregrinus
Oris se externis tradidit atq; locis
Un̄ a re sumpsit gerson cognomē honestū.
Quod si transseret aduena significat
Talia pncipia meritoꝝ totq; triūphos
Quis finis claudet meta ve qualis erit
Heu mors seua nimis subijt q̄ florida cun/
Contriuuit vastās/ac cito p̄minuit (cta
Tot bona furat vna qua proximat hora
Filium succidens impia parca ferox
S; qd ago dū te mors crudelē vocitauit.
Illi cū potius grandia dona pares
Egit em̄ moriens x̄ps/q̄ porta quietis
Perpetis/atq; fōres luminis introitus
Hinc ipsi refero grates q̄ despoliuit
Occisusq; tuā p̄niciem perimit
Quo fuerit nat' anno vel obit/retinere
In promptu si vis/calculus iste dabit
Annos mille cape x̄pi centū quater adde
Uiceniū nonum tu simul accipito
Iulius orbe suo lucē voluit duodena
Luraz requies/que sibi grata fuit
Jam sexagenis terris cū liber abiret
Et sextus ferme fluxerat annus ei
Hūc cāpan' ager gall' dat parisiōꝝ
Erudijt tellus/emula turba fugat
Est hūc dū fugeret/fouet germania felix
Fit sibi Lugdunū/posterior requies
Dō viuū recipit defuncti sic tenet ossa
Im̄por vt redeat spūs ad dñm.

Aliud

Fortis in ecclesia bellator maxime gerson
Armatus gladio cingis ouile dei
Viuūt scripta tua q̄uis sint ossa sepulta
Dñibus exemplar se dāt imitabile doctis
Epithaphiū scriptū
in circumferentia sepulcri in Lugduno i ec/
clesia sancti Pauli/et in tabula muro appen/
sa iuxta arma sua.

Magnū pua tenet v̄tutib; vna Johannē
Precelsum meritis gerson cognomie dictū
Parisius sacre professor theologie
Claruit ecclesie qui cancellarius/anno
Billeno dñi centū quater/atq; vigeno
Hono/luce potit superos iulij duodena

Epistola fratris Jo

hānis de gerson ordis celestinoꝝ directa fra/
tri Anselmo eiusdē ordis sup opusculis Jo/
hānis cancellarij parisiensis.

p Ostulasti sepi' amarissime mi frater
in x̄po/vt ea tibi cōficarē opuscula q̄

a germano meo dñō parisiē. cācellario cō/
pilata cognoscimus asserēs te feruētissimo
amoris desiderio illoꝝ studiū incūbere. Pa/
reo libēs petitioni tuē. tum q; nil tibi dene/
gare queo. tu; quia mira complacētia sicuti
creberrime sum expt' eadē amplecter' adeo
vt tanta ipoztunitate densissimaz occupati
onū quib; artaris/non potueris abduci/qn
plurima ex his pp̄ria manu trāscripseris/et
auide ruminādo vētri memorie tenaciter cō/
mendaueris. Crudelē ḡmi frater existimārē
si doctrinā hanc saluberrimā similagineum
panē/quē in diuersis tractatulis/veluti qui
busdā cophinis aut sportellis reconditū lar/
giter habeo/esuriēti tibi et tā auide postulā/
ti nō p̄municarem. Proinde nōne sacrilegij
p̄uinceret/si hunc doctrine thesaurū quē mi
hi indignissimo eius fratri/p̄ mea eruditōe
grādī zelo p̄mēdauit/humo defossum et ab/
sconditū retinerē. Scia em̄ inuisa et thesau/
rus abscondit' q̄ vtilitas i vrisq; Qua isup
rōne lucernā accēsz abscondere sub modio q̄
ponēda poti' erat sup candelabz/vt luceret
om̄ib; q̄ i domo sūt. Rōne etiā saluator no/
ster admonuit. Sic luceāt opa v̄ra bona co/
rā hoib;/vt glificēt patrē vestz qui in cel' est
Addo q; sic mihi rebz' absq; vlla palpātis
adulatōis nota testat' ē/et alij q̄ plurimi vir
aliqd studendo repis qd amplius fm subie/
ctā materiā tuū delectet animū/illuminet p̄/
ficiatq; hoc idē certissime p̄firmarē i mēnet
agi/si nō p̄tinuo fraternalis amor suspectū
reddere testimoniū diceret. Quid ḡ nōne p̄/
ferre volum' hunc nouissimū vel sui siles an/
tiq̄ssimis et sc̄tissimis diuie sc̄pture doctoz
bus/q̄ abyssal' sapiētie et sciētie fontes scatur/
riētes/et i maximos flumios excrecentes ec/
clesiā vniuersā irrigarūt. et q̄ salubri' v̄bis do/
cuerūt/vite p̄firmauerūt exēplo miracul' cre/
berrimis choruscātes. Quoz eq̄dē i elucida/
tione diuine legis tātus fuit labor/vt incre/
dibili studio pene plures ediderūt libros q̄
eriguitas ingenij sc̄ntiū vel legere vel app̄/
hēdere potuerit. Patuit h̄ in Aug. i Amb. i
Dige. cui' tot milia voluminū Hiero. sele/
gisse testat' Absit h̄ absit vt hos relinquam'
hoꝝ obliuiscamur/vt nouis adueniētib; ve/
teres doctozes p̄nciam' eos poti' immēsis
honorib; attollim' /nouis p̄ferim'. Nā ipsi
pculdubio sunt q̄ laborauerūt. et hi nouissi/
mi i labores eoz introierūt. illi dentiū robo/
re masticauerūt qd in meatus faucū leniter
bi trāsglutitūt. illi acumiē naturals ingenij

Epistola fratris Iohannis

et tota mentis annisu cum gratia dei radiante
 veritates altissimas et absconditas valde per-
 scrutates/a crimine oreten? eructauerunt/ve-
 luti si quis ex abyssu terre profundissima suffol-
 sis et egestis ingenti conamine ruderibus pre-
 ciosissima auri vel argenti pondera sustollat
 Hi aut sua quevis opuscula non aliunde quam ex
 illorum sententijs sapienter preterentes. quod forte cla-
 rius seu politius locuti sunt/ non aliud egisse
 videntur horum plurimum/ quam si quis rudem informe
 seu scabra metalli massam/ nouiter e minera
 producta in splendens et gratior est diuerso li-
 mature genere formam artificialiter educat.
 Nemo ergo nouissimorum presumat se poribus
 compare. nemo illos vetustate sua pretere-
 re. Quemadmodum ab hac temeritate longe esse
 non dubito frater unanimis germanum nostrum
 quem loquimur/ sicut et dicta et facta eius omnia
 testimonijs phibet. Qui licet inter ceteros hu-
 ius infelicissimi nostri temporis (pace omnium dixerim)
 veluti vas electissimum repletus esset spiritu sapientie
 et intellectus/ et ob hoc a me meisque filijs sepius
 interpellatus fuerit/ ut secundum talentum sibi creditum
 de scripturis sanctis ad informatiorem horum no-
 bis aliqua saltem suo modo differere vellet/ vir-
 tandem ad hoc adduci potuit/ ut extra ea que vel
 ex iniuncto cancellariatus officio/ vel ratione scho-
 lastici exercitij consilare coactus est pauca opu-
 scula inferius annectata sub nomine proprio vo-
 luerit describere. Namque morum ut inde sibi sermo
 fiebat/ aut velut obsurduscebat/ aut in aliud ci-
 tate re ducebat. aut duris sententijs nos incre-
 pitas dicebat. Nescitis quid peratis/ quanta que-
 lita ve suppetunt ad manum per deuotionis exerci-
 tium insignia probatissimaque sanctorum doctorum
 volumina/ que omnem vite perfectionem salubriter et
 sufficientissime predicant/ nec attendimus. Ecce in-
 primis sunt Augustinus super psalterium. Gregorius super
 Iob. Cassianus in collationibus et institutionibus
 patrum. Bernardus super Cantica. Richardus de. xij. pa-
 triarchis et de archa mystica. Bernardus. iterum ad
 fratres de monte dei. Hugo de ordine. Anselmus
 in meditationibus. Augustinus. iterum in confessi-
 onibus et soliloquijs. auctor preterea summe de
 futuris et vicis. auctor de spiritu et anima et reliquis
 que plurimum. Quid amplius queritis: quod veteri-
 bus nonnullis fastidiosi cumularis. Facie-
 di plures libros non est finis. in his immore-
 mi. in his ceteras spiritus vester. horum in studio
 vestrum desudet ingenium/ non in curiosis et superua-
 cuis subtilitate quandoque mentientibus/ que non
 implent animum aut satiant. sed potius pruritus ac-
 cendunt auribus/ et a veritate tandem abducunt.

Talia nobis dicere solit? erat/ ob quod etiam
 quasdam lectiones studentium curiositate infer-
 rius annotatas disseruit. ita sepe modestissimi
 fuit ingenij. maioribus cedens. non sua quis pro-
 caciter ingerens. quemadmodum de simia turpi
 refert fabula. quam non puduit per ceteris terre
 bestijs ferum proprium veluti pulchriorem ante spe-
 ctum iouis inferre. Ad hoc argumetaf quod pluri-
 ma per eum dictata ita neglexit ut nisi pia gram-
 maticorum cura fuissent diligentius recollecta et tras-
 scripta/ nescio si usque modo pareretur. Patuit h-
 in illis primis opusculis exercitij sui scholasti-
 ci/ in studio theologie parisiensi. de nuptijs sa-
 pietie/ que miro iocundoque artificio (quod et ali-
 quibus percipi potest) studio florere pegit/ sumpro
 themate. Quasi sponsum mihi eam assumere/
 que tamen vel mala ut autem custodia/ vel quorum-
 dam auida rapina perita sunt omnia. Sic nihil est
 in humanis opibus stabile. nihil duratiuum.
 itaque debemus morti nos nostraque aut Dra-
 cius. Sed nec mirandum ut ait Augustinus. si cadu-
 ca cadunt et mortalia moriuntur. Et quod dixisse
 quot scripsisse credendus est apostolus Paulus celesti-
 um prescius secretorum/ que ab hierusalem usque illiricum
 mare totum repleuit euangelio. et tamen ex omnibus vite
 supsunt quatuordecim epistole. Silico reliquos
 quorum non est numerus. Desceat alij ruinas palaci-
 orum/ laqueatas domos erutas/ depopulationes
 ciuitatum/ abeuta castra fortissima/ mortes si-
 vis hominum/ ego summe plangendam duco iactu-
 raz vel modica ciuitatis noue hierusalem/ depdi-
 ta videlicet perclarissimorum virorum monumenta/
 peritientia verba vite doctrineque saluberrime/
 quibus fides catholica gigni poterat et nutri-
 ri. quibus insuper roborari velut arx firmissima
 edificata cum propugnaculis contra quemlibet ini-
 mici seuitatis machinamenta. et ex talibus viu-
 acissimis efficacissimisque sententijs penetrabi-
 lioribus omni gladio ancipiti/ perfodi valebat
 hostis et enecari. quod propter non absque illi sub-
 dola percuratiode hoc aliquando perigisse credendum est/
 sicut eccontrario librorum inutilium et curiosorum at-
 que perniciosorum multiplicatio. que que de terra fidei
 nostre traditione tanta semper pruripit inuidia
 ut per se suosque satellites eam fundit de terra. tol-
 lere/ aut saltim diuersas hereses/ velut zizaniorum
 superseminatione confunderet voluerit. sed o ple-
 ne omni dolo et nequicia/ nequaquam ita erit ut eri-
 stimasti/ nunquam obturare poteris fontem aque
 viue salientis in vitam eternam/ si illam interdum
 turbidam reddideris. Nam licet caduca sint omnia
 que sunt sub sole/ ut ait Ecclesiastes/ verbum tamen
 domini quod super solem emanet in eternum/ quod assidue

pspicuas atq; suauissimas emanat aq; sapi
 entie salutaris. quaz impet^o letificat ciuita/
 te dei. ¶ Quid si quis interroget. qd pdest tata
 libror; ad libros accumulatio z nouelloruz
 pscriptio/cu ia totus orbis plen^o ee videatur?
 Patet rnsio. pmu quide honesta occupatio
 e. Scriptura qppe diuina pure^o altus e cui^o
 nunq; deficiunt aque. z q plus exhaueris/in
 de scaturiendo pntue largi^o tibi refluet. Est
 insup velut ager vberrim^o a q quantuuis e
 trahas eo feratior redibit. Regiones (vt ait
 effrem) vno tpe habet vindemia. scriptura aut
 sacra sp affluit doctria viuificare. Regio qn
 metit amittit granu z vinea postq; vindemi
 ata fuerit humiliat. Scriptura sacra quoti
 die metit/et spice interpretationu no deficiunt.
 quotidie vindemiat/et boroz spes no desi
 nit. q in hac vinea dni laboranduz e assidue/
 pposita spe mercedis immese. Na q elucidat
 me (ait sapietia) vita eterna possidebit. ¶ De
 mu poneda e veritas pcipue legis diuine in
 medio tanq; pulcz aliqd. Tanq; videlic; p
 fulgidu quoddam lumen bonis amicu z dele
 crabile. malis aut odiosum semp. quo radi
 ante si quid i domo dei decoz probatuz e
 manifestu fiat. si quid autem turpe veneno/
 sumq; velut in angulo delitescit/pala fiat/et
 arguat. Dia em a luce manifestant/ait salua
 tor. ¶ Amplius sicut in hoim corpibus vide
 re est innumeras z diuersissimas complexio
 nes aut pdiciones/sic in animabus pspicere
 est. Ecce in corpali refectione (vt d ceter; ad
 psens sileu) puenies sumat exemplu. Lerne
 re e aliquos quos rusticos z agrestes voca
 mus/cibis grossissimis vti pntue. et in his
 delicias pputare/q; tam e etate puctissimaz
 trahit. Videbis alios tanta accuratioe de
 licatioza queq; pquirere/z in diuersa curio
 se ferri/vt vix inueniat qui desideriu illoz
 vel sel libitu explere pficereq; valeat. Sunt
 rursus alij cuctis onerosissimi/q; veluti mor
 tifera peste languetes/ad omne qd apponit
 nauseat. z oia reprobates (vt dici assolet) ne
 sciut qd volut. At alij temperie bonaz vbiq;
 retinetes. z si alternationibus interduz gau
 deat. oia tm apposita cu gratiaru actone reci
 pientes/de omibus edut. z du esurie fugent z
 ventre vt aiut impleat qualib; no curat Si
 mile aliqd repire est in alimento spualiverbi
 dei/qd no equaliter omib; couenit. nec vno
 mo pascit oes z viuificat. Ea ppter sumu
 pfamilias/mensam sacre scripture omi ge
 neris dapibus refertissimam nobis apposuit.

in qua sic celestiu deliciaru copia salutar; et
 uberat. vt ibi sit quod pfectus comedat/ibi
 qd paruul^o sugat/ibi lacteu z potus quo te
 nera adhuc fideliz nutrit infania/ibi soli
 dus cibus quo robustoz pfecta iuuent^o spi
 ritualia sancte pntus accipiat incrementa.
 ¶ Postremo no ignorant astutie diaboli cui
 mille nocendi artes insunt. qui in huius eta
 tis senio delirare multos cogit. z vbi palam
 seuire no valet/insidiat interdum pnciosius i
 abscondito quasi leo i spelunca sua. udera/
 ptor attrahit pauperem/et adeo i laqueo suo
 humiliat et inuoluit vt vix inueniat quantu
 uis eruditus z ingeniosus qui sciat euolue
 re. ppterea sicut nouis morboru generibus
 nouis remedijs occurrendu est. Ita pueris
 adinventionib; inimici salutaribus assidue
 doctinaru studijs obuianduz. ¶ Hac pia co
 sideratone pmoti sunt nouissime nonnulli in
 ter quos germanu huc numero/quosda tra
 ctatus nouellos cudere. i quibus materias
 aliq; ab alijs etia veritates/pricularius vel
 enucleati^o p circustanz varietate dilucida
 re conati sut. No em oia a porib; modis oi
 bus tradi vl determinari potuerit ppter imen
 sum chaos circustanz piculariu/q; mlti
 plicari sup nucez z diuersissime variari null^o
 ignorat. Et queadmodu no oibus egr; eqli
 ter coplacet in medicis/sicut nec inest oibus
 eqlis gra curationu/s; illi pcipue p sanitate
 capessenda psulendi sunt q morboz qualita
 tes vndecuz psrutates loga artis expietia
 bn de omib; noznt iudicare Ita apud medi
 cos spuales pportionabilr repire est/vt aliq;
 ru etia nouelloz traditio vel doctrina plerif
 q; placidior/securior/z pro circustanz q
 litate accomodatior inueniat. Hinc appa
 ret cur hac etate nostra plus q; antea/verita
 tes alique clarius z iocudius elucescunt/vt
 verificet Danielis snia/prasibit plurimi. z
 multiplex erit snia. Du em pferut antiquo
 ru dicta cu sequentibus. z applicant iuice or
 dine pgruo tuc velut in quoda suffusorio/p
 ferues z acutu ingeniu pstat z erumpit veri
 tas purissima/eliquada in cordibus pioru.
 ¶ Nemo ergo paruipedendo dicat. nihil a mo
 dernis recipio quoz auetas no pponderat/
 q dictis facta no copensant/nec morib; coz
 pfessione cogrui adoznant/vel miraculis
 clarat/sed in pluribus vita sordet et horrida
 est. Na licet pchdolor multos lugeat ecclesia
 tales tanq; degeneres z pditiois filios. sunt
 nihilominus alij potentes opere z sermone/

Epistola fratris

quos aliquibus donis gratie sue dotauit de^o
ut luceat in domo dei sicut splendor firmamen-
ti / et sicut stelle in perpetuas eternitates. In quod
rū numero et ordine si germanū quē loquimur
deputauero / nulli iniuriosus ero. Eius tra-
ditio et doctrina (fidenter affirmo) luculentis-
sima atque prebatissima semper extitit. nec ullius
erroris aspergine fedata / quā gratiore et effica-
ciorē reddat mox semper ex parte prebitas / et hone-
stissima vite peruersatio. Assuetus doctrinā
et moribus pijs adornatus / bonos iure ca-
luit. tolerauit malos. veritate promouit. erro-
res persecutus. et bonū commune gradū zelo per-
secutus / quod pacis sunt requies. paces in principio
et in fine semper optās. paruit hoc nouissime in
sacro constantien. concilio. in quo quidē tū nomie
Karoli fratrorū regis illustrissimi et vniuersi-
tatis parisiens. quorū solennis ambasciator erat.
tū nomine proprio totis viribus laborauit. ne idip-
sum conciliū (quod pro pacis adeptōe et heresibus ex-
tirpatōe adunatū erat) subdola hostis mali-
cia dissolutū iri cōtingeret / et infructuosū abi-
ret / fuissetque nouissimū error peior priore De-
hoc extat egregia ipsius opuscula / illic palā
reuerentia. Postremo aduersus pestiferas he-
reses quantos laboratus more fidelissimi et vi-
gilantissimi canis ediderit. hec sola res in-
diciū est / quod veritatis tuēde causa. domo. pa-
tria. ciuitate. cognatis. amicis. dignitatibus /
rebusque proprijs priuatus est / et illis propulsus
ac innumeris insidijs expetit. Propterea
refugiū aliquod ad tempus sibi coaptauit in hac
preclara Lugdunensi ciuitate. in qua iam fere
per quadriennium demoratus est / vitā quietissi-
mā ducēs et tam solitariā / ut vniuersi ex heremicol
crederes / nisi quod deserti recessus nōdū perijt /
sed habitat in medio populū sui mirantibus
multis et inquirentibus. Quid hic agit tam so-
litaris? Cur ad publicum nō procedit? Cur
nō ite sedatū hominū iurgia / que tam acriter ubi-
que debachant / ut quod perditio hec? Sed quid
agit inquit? multū aīo pro omnē modū. Pri-
mo quidē intrāti ad se in domū suā / occur-
rit ilico leta decoraque facie sapiētia quā a iu-
uērtute quesiuit sibi spōsam assumere. ibi cum
ea requiescit et sermocinat tota die. que si vi-
derit eū vel ad modicū tristē et anxium / nō ces-
sat blāditijs delinire / donec consolatū relin-
quat. Nō enim habet amaritudinē cōuersatio
eius. nec reditū victus illius / sed leticiam et
gaudium. Dehinc ne putes ipsum ita parietibus
anguste celle coartari / ut foras egredi nō lice-
at / extēdit sepius / dū licet affectōes in omnes fi-

nes terret in mari longe. et pagatis tantis re-
gionibus ac prospectis oculo rōis varijs hominū
statibus / nunc prosperis / nunc aduersis. coapat
animū vnicuique put exiguitas valet / omnibus
omnia factus. mox per gratia actōes illis applau-
dendo. mox pijs orationibus illos adiuuādo.
hos exhortādo / illis impatiendo. Inter hec
nō crederes quantis lacrimarū pluujs ab
intimo cordis pruentibus deflet miserabilem
eadē nunquā dignis placibus adequandā pre-
clarissimi frācie regni quod intestinis et ciui-
libus bellis dirumpit atrociter et vastat / et pre-
da hostibus patet. quod quidē inuictissimū per-
rasset / si per cordie fedus in eum mālisset illibitū.
Ibi per dolorum tumultuatur puer in senem. et
ignobilis contra nobilē. illic vulgus indoctū va-
rios rectores sequēs / miserā in vertiginē rota-
tur assidue. Semit insup amarissime cum alte-
ro Hieremia / vidēs cōtritionē populi sui / et la-
borē et traditōis in regali parisiens. ciuitate /
quod nup erat urbs perfecti decoris. gaudiū vni-
uerse terre. Talibus suspirijs et singultibus
tumidū cor exonerās / sedet solitari et tacet
quod dies mali sunt / et peristolat cum silētio saluta-
re dei / si forte sit spes / si veniat tempus miserendū
eius. et pulchra per longius effugata / redeat
aliquā iocundior. Ob hoc iuge sacrificiū nre
redēptōis in altari nō cessat offerre / rogans in
spū humilitatis et aīo pertrito / ut in seruis suis
iteque propiciet dñs / et populum suū perinuis tribu-
lationibus laborantē / benignus respirare conce-
dat. Amplius dū libero mētis volatu in su-
periora domus placet ascendere. leuat se sup-
se. vni conspicit enim late patētes etheris
plagas / arcibus terrarū situs. ibi videt celos
celorū opa digitorū dei / lunā et stellas que su-
dauit sapiētia / pulchre equidem spectaculū.
Quod si penserit aurā vel tenuē hūane vanita-
tis alicūde plare et ruinas minari / mox ab al-
to desiliēs / sese in ima recipit et in tuto locat /
aut si moliente seuissimū hostis nequicia / cōtra
se quicquid aduersi viderit intētari / ilico more
spūalis erinacij / totū se in se curuādo recollit
git / et ponit per rā refugiū suū. ibi abscondit
in abscondito faciei dei a turbatōne hominū
et tempestate securo munitus / vallo quod grassā-
ti stulticie aspirare fas non sit. Tunc sobria
mentis leticia decātare eū propheta licet. Oculi
mei semper ad dñm / quoniam ipse euellet de la-
queo pedes meos. Et iteque. meditatio cordis
mei in conspectu tuo semper domine / adiutor
meus et redemptor meus. Non igit putes il-
lū datā quietē male exequi. et inertis ocio to-

ta die torpescere / quoniam quidem nec ipsius diei de
 cyrus interdum sufficit ad explenda que salu-
 briter suggerit animus / etiam nocti sepius de-
 trahendum est. et in repetita noctis hora. nunc pri-
 ma / nunc secunda aut tertia vigilia noctis / no-
 numquam media nocte surgendum ad assistendum no-
 mi dñi. Inter hec necesse est edulium corpori mi-
 strare. deinde somno moderanter indulgere.
 art? solutos ut quies reddat laboris vsui me-
 ritum festam alleuet. **Flux** tibi videtur sapienter
 vitam instituisse? **I**n nunc et ipsum maris huius pro-
 cellosi piculis rursus exponere. **H**one sultu-
 us est delectari in dño / et vacare bone meti-
 totisq; conatibus adipiscende vite perpetue ope-
 ra dare q̄s quotidie frustra niri. et nitendo non
 nisi odium querere / quoniam pueri difficile corrigi-
 tur / et stultorum infinitus est numerus. **A**ddo
 quod sicut ipse mihi sepius testatus est / nunquam quoniam
 rui meminit / tanta pace et cordis alacritate p-
 fruitus est / ut hoc aliquanto tempore interuallo quod
 plus acriter in eum iam sexagenarium descendit ini-
 micus / et varijs tribulationibus est ventilarus.
Sic veraciter enunciauit quod ait **M**ala que nos
 hic premunt / ad deum ire compellunt. **E**t propheta
 restat in tribulatione sibi multiplicata deo dilata-
 tum esse. **H**oc modo et illius persecutores / in gentes fu-
 riam mundi huius loquens propelleres / et (ut sic dicam)
 intra se restringentes quodam antiparistasi spirituali
 feruentius eum in amore dei et odium seculi inten-
 derunt / et vice cotis pulchrioris et splendidioris
 reddiderunt. **Q**uapropter etiam gloriabundus
 in dño mihi dixit / aliquando sentire ingenium clar-
 rium et viuacius inesse nunc sibi quod vniquam antea
Nec mirum cum dicit sapiens. **S**cribe sapientiam
 in tempore otij / et qui minoras actu percipiet eam.
Ob hec etiam egregia scripsit opuscula / quod dux mi-
 hi nup̄ conicauit / tam auidè plegi ut illorum do-
 ctrina veluti vino meracissimo debeat sive
 rium. **O**proque sepius amatissime mi frat **A**ns-
 elme / tibi quasi amico meo rivali poculum ex
 his tribuere. **S**ed longa regionum distantia
 qua a corpore non aino sepamur / hoc ad tempus vetat
Propterea annui ut hec ipsa que nouissime vlt
 antea proposuit isidore gerhanus / in tabula qua
 da annotare curare per quam possis vel que iam ac-
 cepis / vlt que tibi adhuc defunt agnoscere. **S**i
 mul et in hoc obsequio cordialiter volens venera-
 bilibus ac deuotissimis patribus meis / fra-
 tribus maioris cartusie / annotationem hanc
 affectu grati postulatis / quibus propositum mi-
 hi semper est totis viribus complacere / speras illo-
 rum suffragijs apud deum non modice subleua-
 ri. **N**on autem eo tempore vel ordine que pacta sunt or-

ditauit oia. sed put occurrerunt memorie **L**e-
 tez qualitas materialium poterit vel ex themate
 vel ex tenore rubricae / et maxime opus ipsum si af-
 fuerit legendo cognosci **V**ale in xpo iesu fra-
 ter vnanimis mei memor. **E**t circūuagantes
 maris huius tempestuosi pcellas aspicientes / equi-
 nimi mente cum patientia sustine / in qua sola possi-
 demus aias. **S**criptum Lugduni in monasterio
 nro celestinoz Anno dñi millesimo quadringē-
 tesimo. xxij. mensis Maij etc.

Sequitur annota-

tio opusculorum Johis cellarij parisiensis
 quorum multa deperierunt. de multis incertum
 est si et ubi supersint etc.

Ollatio in primo cursu theologie
 parisiis in regali collegio nauar-
 re. et sequenter in secundo. ac dein-
 ceptus in quadripartito libro sntiarum. et
 tandem in magisterio anno etatis eius circiter
 xxxij. sumpto semper hoc themate.

Questiui sponsam mihi eam assumere / sub meta-
 phora nuptiarum theologi cum sapia / in modum
 dialogi / per profas et metra more Boecij de
 consolatione mixtum procedendo.

Lectores magistrales super euangelium secundum Marcum
 Egrediebatur ad eum hierosolymite vniuersi.
Lectio vna de duplici logica. quare vna est
 per speculatiuis scientijs. alia per moralibus
 que rethorica notat. vbi de duplici vi locu-
 tionis agit. **E**t erat Johannes vestitus de
 pilis camelorum.

Due lectioes. vna de non esu carniū / quare ad
 fratres cartusien. destinauit. et incipit. **E**gregio
 viro Johi. **A**ltera de distinctione verarum re-
 uelationum a falsis / quam fratribus celestinis
 transmisit / et incipit. **Flux** vnam.

Item potest ueniēter annecti huic lectioni opu-
 sculum aliud ab eodem compilatum de probatione spi-
 rituum / et incipit. **P**robate spiritus.

Dulte lectioes spiritualiter sex / que redacte sunt in
 modum tractatus. cuius titulus est de vita
 spirituali anime. **R**uerendo in christo patri.
Ego vos baptisauit.

Dulte lectiones de varijs materijs. inter quas
 vna est de theologia mystica speculatiue tra-
 dita / et incipit. **P**enitemini et credite. **A**lter-
 ra de theologia practice tradita / incipit. **T**ra-
 ctantes.

Item si his duabus lectionibus addat vnum tractatum
 de passionibus que postea edidit / et incipit.
Passionum origines / predest / erit opus comple-
 tum / et vnus libellus de tribus.

Annotatio operum

- Itē sup eadez particula Penitemini / due le-
ctiones p̄tra curiositatē studentū.
Itē quedā epistole d̄ hac materia ad mḡros
studētes in theologia in collegio nauarre.
Itē opusculū de p̄fectōe et moderamine reli-
gionis ad cartusien. S̄ia vobis ⁊ par
Itē ad fr̄es celestinos opusculū de sollicitu-
dine ecclesiasticorū. Nolite solliciti esse
Itē opusculū ad fr̄es celestinos ⁊ cartusien.
de laude scriptorū. Scrutari scripturas.
Itē libellus de corde p̄tines plures pres. d̄
meditatōne cordis. de simplicitate cordis
de directōe cordis ⁊ de p̄fectōe cordis
Meditatio cordis mei.
Itē libellus de tenore nostre legis / vel d̄ de
cem p̄ceptis translatus in latinū. Reueren-
de in christo pater.
Itē regule mandatorū. Agam⁹ nūc interim
Itē opusculū ad rectores puerorū. Sinite
parvulos venire ad me.
Itē liber q̄ dicitur Donotesseron quasi vnū
et quattuor. in quo egregie fit adunatio et
concordia quattuor euangeliorū ⁊ incipit
Vnū et quattuor p̄ponere.
Itē libellus q̄ dicitur Josephina metrice com-
pilatus. i quo etiā p̄tinet opusculū de v̄gi-
nali coniugio iusti ioseph ⁊ Marie in prosa.
Fontem fucuerunt.
Itē opusculū de p̄paratione ad missas. Du-
bitari frequenter.
Itē aliud de cognitione castitatis q̄ p̄t̄ cō-
uenienter p̄dicto annexi. Scripsi sup ⁊c.
Itē libellus de gradibus veritatis sacre scri-
pture declaratio compendiosa.
Item de probatione doctrinarum.
Item egregius liber de p̄solatiōe theologie
p̄ modū dialogi metro ⁊ prosa p̄stas. Que
cunqz scripta sunt.
Itē dialog⁹ apologeticus. ei⁹ collocutores
sunt volucer ⁊ monicus / put in p̄cedēti ser-
uatiū ē. ⁊ p̄ueniēter adiūgi p̄t̄ p̄dicto libro
vt sit vnus. Rem inquiris.
Item tricoloquiū astrologie. theologizare
sapientiā a dño deo est
Itē opusculū ad p̄fessorē regis p̄ instructio-
ne ipsius. Charo ⁊ erudito viro.
Itē opusculū de q̄busdaz scrupulis t̄pe sc̄if-
matis ecclesie. Ad tollendū quorundā.
Itē trilog⁹ i materia ecclie. Sepenumero.
Itē p̄positio facta corā Petro de luna ⁊ p̄-
te vniuersitatis parisiē. p̄ restrictōe obedi-
entie. B̄ndic hereditari tue.
Item sermo corā eo in die Circūcisionis.

- Apparuit gratia dei
Itē opusculū de v̄nitate ecclesie p̄positū t̄pe
quo celebrandū erat p̄ciliū p̄sano. Vnita-
tis ecclesiastice tractatoribus.
Itē p̄positio corā anglicis ex p̄te vniuersita-
tis parisiē. instāti p̄dicto concilio p̄sano.
Congregabunt filij isrl ⁊ iuda pariter.
Itē egregius liber de p̄tate ecclesiastica.
Itē libellus d̄ auferibilitate sponsi ab eccle-
sia. Veniēt autē dies cum auferēt sponsus
Item de statu pape ⁊ minorū prelatorū.
Pax quam omnes.
Item opusculum de cōcupiscendo prelatur-
ram. cui annexi aliud contra statū pom-
paticū prelatorum.
Item eplā ad mḡm Vincentiū ordinis p̄-
dicatorum contra sectā se flagellantū. Tā-
ta de virtutibus tuis.
Itē determinatio questionis an liceat a pa-
pa appellare. vbi ponunt etiā articuli theo-
logice p̄positi contra petz de luna. Queri-
tur vtrum hec assertio sit catholica.
Item volumen i quo p̄tinent plures sermo-
nes eius in concilio constantiēsi. Ambula-
te dum lucem habetis
Item volumen in quo p̄tinent multa sc̄p̄ra
eius contra p̄positionē magistri Johānis
parui / occasione erroris contra illud p̄ce-
ptum. Non occides.
Itē opusculū p̄tra errorē de cōicādo laicos
sub vtraqz specie. Oblaturus iuxta.
Item libellus qui dicitur de canticis Beati q̄
audiunt.
Item tractatus utilis de contractibus.
Itē volumē in q̄ p̄tinent multi sermōes ei⁹
ad clez / specialiter i vniuersitate parisiē.
Item volumē in quo recolligunt multa bre-
uia p̄ ipm edita de diuersis materijs / vt p̄z
in tabula. ⁊ p̄t̄ intitulari. multa breuia et
vtilia a cancellario parisiē.
Itē opusculū qd̄ d̄ cantica pegrini i metro
incipit. E heu purgēt / i q̄ p̄tinet breue testm̄
pegrini in p̄sa incipiens. Sicut hō qui
Item dialogus de quolibet.

Sequitur annota-

- tio opusculorū eius in gallico.
Volumē i q̄ p̄tinent sermōes ei⁹ ad pplm.
Itē tractatus de mōte p̄replationis ad q̄n-
qz sorores eius in celibatu p̄uinētes apud
remis metropolim gallic.
Item de decem p̄ceptis.
Item alius tractatus de mēdicitate sp̄iali

sub duplici
speculari
p̄tra
Item ad clez
Itē ad calde
om a venia
Itē sermo de
Itē opusculū
Item p̄positio
Veniet pater
Item libellus
breuia ⁊ vni
ter in tabul
Bibli
me Jacobū
sc̄p̄ra d̄ vni
cu d̄ vni d̄ a
domo ma
Tractatus d̄
compositio
Tractatus d̄
ca idem tom
Tractatus d̄
stantia p̄st
Tractatus d̄
p̄culares
cir apparet
p̄culares
illo versiclo
plicaret / sc̄p̄
um opusculo
cōicādo laicos
ē de p̄paratōe
bus p̄t̄ con
⁊ quoloz pol
impedire de
ser de simonia
has p̄p̄cunias
Tractatus ali⁹
logie / compo
Constantiē. in
cut facta at ⁊ c
Tractat⁹ heroic
sc̄p̄ra v̄gina / sp̄
edius. Alme
Lolleciorum qu
versis materijs
i p̄adi tractatu
Doq̄nificat. E
cipalis d̄ verbo
olummario fm
it. S̄ia p̄i ⁊ s̄i

sub duplici tractatu. et in more dialogi secundum speculativam et practica. cuius initium est. *Da pauprema miserabile.*

Item ad easdem sorores de temptationibus. Item ad easdem de distinctione peccatorum mortalium a venialibus. Qui videntur considerare.

Item sermo de passione domini. Ad deum vadit.

Item opusculum contra romantium de rosa.

Item propositio coram rege. Vivat rex. et alia. Veniet par.

Item libellus in quo recollecta sunt multa brevia et vitia ab eodem composita. ut patet in tabula.

Subscribuntur per

me Jacobum de ciresio tituli quorundam opusculorum domini mei domini iohannis cancellarii pisani. cum quibusdam annotationibus per dominum Osualdo de domo maioris cartusie ubi iam posita est. Tractatus de non esu carnis parisi legendo compositus ante annos domini. Dcccc.

Tractatus de distinctione revelationum circa idem tempus lectus.

Tractatus de probatione spirituum in Constantia post longum compositus.

Tractatus super Magnificat prius multos periculosos tractatus propositus Lugduni sicut apparet ex tenore eius. Precipue inter periculosos tractatus apparet sibi non super illo versiculo Esurietes. Placeret ut multiplicaret seorsum cum additioibus duorum aut trium opusculorum. vnu est contra boemos de non coicando laicos sub specie sanguinis. Aliud est de preparatione ad missam sub. r. considerationibus prout compositum ad sciendum qualiter et quousque pollutio nocturna celebratione impediret de necessitate. Tercium addi posset de simonia. videlicet si quis celebrare missas pro pecuniis sit simoniacus.

Tractatus alius est seorsum de consolatione theologie compositus in almania post periculum Constantie. imitatur sed a longe Boetium sicut fatebatur et eum supponebat.

Tractatus heroicis versibus de laude iusti Joseph virginis spousi Marie circa idem tempus editus. Alme Joseph patriarcha sacer.

Collectorium quorundam centilogiarum de diversis materiis de quibus aliqua fit mentio in gradibus tractatu seu libro vel collectorio de Magnificat. Et in speciali iugiter tractatus principalis de verbo et hymno glorie per intellectum summato secundum theologia mysticam et siculi istius. Gloria patri et filio. Tandem per monum.

to vacue senectutis sue conformit ad annos disciplinaris exercitatiois in puericia propositum est opus metricum super Magnificat et sibi examertris et perhametris (hoc est carmine elegiaco) per multa et suum millenaria magis ad prope hunc ingenij resolutionem circa materias difficiles et apices theologie marie per anagogiam que ut docerentur idocum. que nunc inspectio et studium cum modestia non nocebunt cupidis quibusque que secundum pietatem est veritatis. Proinde sunt in propositis et alijs opusculis plura per varietate legentium documeta quorum maria per se per vacare volentibus et valentibus otiose preplatorum. tam secundum intellectum conformit ad philosophicam et scholasticam theologia magis secundum aspectum iuxta mysticam et christianam theologia quam solus docuit spiritus sanctus per os Pauli et scripturas Dionysij quales in vnum iungere per concordare percipua sunt auctoris intentione pro nominari. Quocirca si fuerit inuente quedam doctrine nimis abhorribiles vel extraneas per simplicibus religiosis et occupatis penitus in regulis et exterioribus disciplinis poterunt ille placetes et utiles esse ceteris vel secularibus vel scholasticis vel monasticis quibus otium querende veritatis cum exercitio studio a iuuetute maius inest. Denique inesa ferculis abundas est et ager plautus. assumat vnusquisque quod sibi visum fuerit ad aprandum facta coicatio frater nali sine liuore vel tepore. Denique vult. perit et rogat idem Jobes cancellarius per absque difficultate vel scrupulo venerandi patris et fratres charissimi de ordine celestino in auinionem. coicet pure. simpliter et libere omnia et filia opuscula sua que apud eos sunt honorandis patribus et dominis de domo maiore cartusie aut ad mandatum eorum cum bona fide restituendi tpe et loco per coicationis qualitas eregerit citius aut tardius restituendi. putat intendit significare idem dominus cancellarius et iam significauit. Et sit eiusdem celestinis per restitio sufficiens scedula manu sua subscribra Anno. Dcccc. xxix. aprilis.

Venerabili patri

fratri Johani de gerson priori celestinoz lugdunen. in oibus singularissimo. Venerabilis pater recomendaroe premissa in eo qui abstergit omnem lacrimam ab oculis suoz. margaritam hic nup in ecclesia cminentius rutilantes in vigilia Margarethe virginis eius gloriose spiritus describitis migrasse. margarita esse concupierat dum adhuc tenera et iuuenili carne tegetet et margaritam inueniens vendidit

Epistola archiepiscopi lugdunens.

oia q̄ i carnis desiderijs habuit vl' h̄c potu
it vt emeret agz illū. cui' iā pie credim' euz
br̄m esse possessore. altera (si nō fallo:) repro
missio p̄iarche n̄ro abrae facta a deo vene
rabil' p̄i vobis p̄cessa ē. Ille nāq; deo patri
carnē suā i unico filio imolās/angelū ne iu
gulū filij admitteret/ iuenit. vos dō deo silr
p̄i om̄ipotēti carnē pp̄riā i unico germano
(om̄itto inq̄ te oīpotēti deo charissime frat)
ne iugulū sathane inueniret/angelū (pie cre
do) dēū iuenit. etcū altera margareta v̄gine
ei' patrona z hospita lucidas sedes accepit.
p̄ueniebat nāq; mēs ei' deuota margarethe
v̄ginis votis. Illa draconē vicit/et crepuit
vict'. Iste silr vicit tortuosū serpētē. z ab eo
supat' renāsit p̄fusus. Illa crudelitātē Dli
bz̄ij supauit. Iste olibras vestes (vt legales
seqr̄ sapiam) oīno desperit. Nouerat em̄ ple
ne n̄ p̄i' q̄ q̄ mollib; vestitū i domib; re
gū sunt. Dixisset libeat/ post tātōs sc̄l' hu
ius honores/ vbi p̄m' p̄i alme vniuersitatis
parisiē. re et noie ac merito ex̄stebat/ q̄ int̄
ceteras vniuersitates sicut syd' radiat matu
tinū. vbi tāt' rez copijs z b̄nificioz valorib;
abūdabat. p̄ veritate lōgū passuz exiliū/ etiā
interdū i lingua quā nō nouerat aplica fr̄e'
doctrina. sciuisse sil' abūdare et i digere/ vicis
seq; vicia z seruisse p̄tutes. p̄fuisse hereses/
z exaltasse v̄itates. in p̄p̄iq; gl'iosa p̄fessio et

sua pegrinatōe deuote obijisse. martyrio n̄ ca
rere. multos nāq; sc̄tōs legim' z i cathalago
martyz describim' q̄ soli passi sūt exilia. q̄ si
lucidas sedes accipiēs p̄ciuis celest' effect'
ē. q̄ gaudiū ē āgel' d' loco p̄uaricationū aias
et carne assumi sue ciuitat' p̄sortes. Vos p̄
venerāde q̄ re z noie celest' estis/ z cui' cō
uersatio i cel' ē. nō dicā gaudiū panē q̄ corro
borat z p̄firmat cor hoīs/ cū fletu miscere. s; flet'
flet' i gaudia z risus oīno p̄mutare debetis
Nec illa vos moueat sp̄ colende p̄rō/ q̄ no
dolas dissoluebat q̄stiohes. z i h̄ vobiscū cō
ueniā. p̄ post se nō reliq̄t sil' sibi. sed i agro
semp' p̄ficiēs d̄nico/ incessabili calamo scri
bēs/ posteris ambiguitates pl̄imas submo
uit scripta sua/ reuoluentū mētes eleuauit.
z p̄ acūmē sui em̄inēt' ingenij tenebras fuga
uit. Suus vtiq; crā/ z qd̄ vniā vobis place
bo ipso auctore q̄ oīm ē sal'. i q̄ b̄n' z diu vos
valere popro. Sc̄ptū ternādi die. xvij. Ju
lij. A. archiepiscopus lugdunensis.

Finiūt opera cācel
larū Parisiēsis doctoris christianissimi ma
gistri Johannis de Berson. que vt fru gēle
ctori vberimā ferāt/ emēdatissima lima ca
stigata fuere Anno d̄ni. Mcccclxxxvij. iij.
Idus mensis Augusti.

Hoscere forte voles quis sculpsit hoc opus ere
P̄fuerit has chartas quisue caracteribus;
Ne mirere/ licet tersum/ mendisq; solum
Immune z vicis hoc opus inuenias
Ille quidem sumus Martinus/ littoze rheni
Urbs dedit insignem cui Argentina domū
Ille inquam impensis qui nunq; (crede) pepercit
Lectō amice/ dabat his liber iste fidem
Difficile est dictu quanta est adiecta labori
Lura/ ingensq; opera/ z sollicitudo frequens
Usq; adeo vt facile his/ cedant sine murmure queuis
P̄ressa prius/ morum sunt monumenta licet
Comperiet p̄sens quicquid quesisse necesse est
Peregrini q̄uis nomen vbiq; gerat
Unde a resumpsit Berson cognomen honestum
Quod si transfertur/ aduena significat
Huius (teste deo) virtus superauerat omne
Hic calamus laudis/ quod sibi ferre valet
Doctrina quantus fuerit/ quantum arte profundus
Edita que fecit plurima scripta docent

